

de Uitlaat

11e JAARGANG No. 6

JUNI 1956

29 Juni a.s. viert Z.K.H. Prins Bernhard zijn vijfenvestigste verjaardag.

Foto : M.C. Meyboom

Twée KPM-ers ontvingen een Koninklijke onderscheiding.

Te Surabaia : werd de heer Ch. J. B. Oudsteyn — Adjunct-chef bij de Technische Dienst benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Te Djakarta : ontving de heer D. E. Beckker — Onderbaas B/Beambte bij de Werkplaatsen te Tandjong Priok — de Eremedaille in zilver, behorende bij de Orde van Oranje Nassau.

Zoals reeds in het Mei-nummer van „de Uitlaat” werd gepubliceerd, heeft het Hare Majesteit Koningin Juliana, ter gelegenheid van Haar zevenenveertigste verjaardag, behaagd om aan de heren Oudsteyn en Beckker een Koninklijke onderscheiding te verlenen.

De naaste medewerkers van de heer Oudsteyn zijn er trots op dat aan hem een zo hoge onderscheiding werd toegekend. Dat juist de nestor van de Technische Dienst der K.P.M. werd geridderd, was voor allen, die hem kennen, een grote voldoening.

Wij spreken de wens uit dat het hem nog vele jaren gegeven moge zijn om op de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin de versierselen te kunnen dragen, die hem werden uitgereikt.

Uit Surabaia schreef men ons:

Zaterdag 28 April j.l., des morgens om 11 uur, werden door de Consul-Generaal van het Koninkrijk der Nederlanden te Surabaia, Mr J. W. Stuurman, aan de heer Ch. J. B. Oudsteyn de versierselen, behorende bij de hem toegekende Koninklijke onderscheiding, overhandigd.

Na de plechtigheid op het Consulaat-Generaal der Nederlanden werd de heer Oudsteyn ten huize van de familie Van den Bosch door de heer en mevrouw Van den Bosch opgewacht, tevens waren daar aanwezig het stafpersoneel van de Technische dienst en de hoofden der verschillende andere diensten, vergezeld door hunne dames.

Nadat een ieder in de gelegenheid was gesteld om de zojuist gedecoreerde geluk te wensen, bracht de heer Van den Bosch de gelukwensen van de Raad van Bestuur en van de Directie onzer Maatschappij over, waarbij hij de heer Oudsteyn, namens de Directie de kleine versierselen van de ridderorde overhandigde.

Hierna dankte de heer Oudsteyn voor de hem verleende onderscheiding, alsmede de Raad van Bestuur en de Directie voor de ontvangen felicitaties.

Wanneer we even stilstaan bij de woorden die o.m. werden gesproken: „een onderscheiding, toegekend voor de technische prestaties op scheepvaartgebied in het algemeen en ten aanzien van de Koninklijke Paketvaart-Maatschappij in het bijzonder”, dan zien wij de heer Oudsteyn nog als surveyor en later als Chef Technische Dienst Surabaia; slechts weinigen van ons kennen hem nog als werktuigkundige.

Mr Stuurman speldt de heer Oudsteyn de versierselen op behorende bij de hem toegekende Koninklijke onderscheiding.

*V.l.n.r. : de heer Ch. J. B. Oudsteyn en mevrouw en de heer Van den Bosch
(foto's: Draculic — S'baia)*

President-directeur Mr de Koe feliciteert de heer en mevrouw Beckker met de ontvangen Koninklijke onderscheiding. (foto: W. van Bogge'ten)

Maandagmorgen 30 April j.l. werd door de tijdelijk Zaakgelastigde van het Koninkrijk der Nederlanden, de heer H. Hagenaar, in diens ambtswoning te Djakarta, aan de heer D.E. Beckker de Eremedaille in Zilver, behorende bij de Orde van Oranje Nassau, opgespeld.

Daarna werden de heer Beckker en diens echtgenote ontvangen in de kamer van de President-directeur door de voltallige Directie, de Chefs van de afdelingen TD en PZ, de Administrateur van de Werkplaatsen en de heer A. H. Remeus, de directe chef van de heer Beckker.

President-directeur Mr D.F. de Koe sprak de gedecoreerde toe en zei o.m. dat het hem om drie redenen bijzonder veel genoegen deed dat de heer Beckker een Koninklijke onderscheiding had ontvangen. In de eerste plaats zag spreker dit als een waardering voor het vele werk dat door de heer Beckker gedurende 35 jaar in het belang van de Koninklijke Paketvaart-Maatschappij was gedaan; ten tweede zag hij het als een erkenning voor datgene wat de Maatschappij op het gebied van de scheepvaart in deze gewesten doet en in de derde plaats als een blijk van appreciatie voor de groep Indische Nederlanders waartoe de heer Beckker behoort en die zowel in de hogere als in de lagere functies alom bij de K.P.M. vertegenwoordigd is en grote waardering geniet.

Mr De Koe overhandigde daarna aan de heer Beckker namens de Directie de kleine (draag) versierselen, verbonden aan de Eremedaille.

Na deze korte plechtigheid bleef men nog enige tijd, onder het genot van een koele drank, bijeen.

Havenbekken in Haringvliet

Enige weken geleden werd een rapport „Randstad en Delta” van de planologische dienst van de provincie Zuid-Holland gepubliceerd. Dit plan voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling van het Rotterdamse haven-, woon- en werkgebied in zuidwestelijke richting. Men heeft in schets een Deltakanaal, ongeveer in de richting van Hellevoetsluis, geprojecteerd met havenbekkens voor zeeschepen in het af te dammen Haringvliet. Dit Deltakanaal, met twee door sluizen af te sluiten mondingen op de Waterweg, zou ongeveer de trace van het Voornse

kanaal kunnen krijgen. Hellevoetsluis zou dan de kern kunnen worden van een nieuw woon- en industriegebied.

Het Delta-plan voorziet in een afsluiting van het Haringvliet met een dam, waarin 17 spuïsluizen van 60 meter breedte en 6 meter diepte. Het leggen van een havenbekken achter die dam zal waarschijnlijk voor het spuiten van water op zee geen bijzondere bezwaren opleveren. Sluizen naar zee voor schepen zijn niet wel mogelijk. Anders zou het worden, wanneer bij ijsgang door die sluizen zeewater bij hoog tij moet worden toegelaten. Er zijn dan kansen op zware verzanding in korte tijd en

andere, wellicht nog ernstiger, waterloopkundige consequenties voor dit in theorie opgebouwde kunstwerk.

Het gehele project, het voorgestelde Delta-kanaal en de daarbij behorende havenbekkens, zullen te Delft op hun waterloopkundige consequenties worden getoetst. Van de uitslag van dit onderzoek zal in hoge mate afhangen, of de denkbeelden uit het randstad-rapport voor verwezenlijking vatbaar zullen zijn. Mocht dit zo zijn, dan zal overleg tussen de gezamenlijke gemeenten over de toekomst van dit deel van de delta noodzakelijk worden.

Maritiem Museum „Prins Hendrik“ te Rotterdam.

Het Maritiem Museum „Prins Hendrik“, waarvan wij in „de Uitlaat“ van Februari j.l. een interieur-foto zagen, vindt haar oorsprong in de in 1845 te Rotterdam opgerichte Koninklijke Yachtclub, waarvan Prins Hendrik der Nederlanden, een jongere broer van de latere Koning Willem III, de eerste voorzitter was. De Yachtclub verkreeg in de loop der jaren door schenking een aantal scheepsmodellen, die in één der vertrekken van het verenigingsgebouw werden tentoongesteld.

Nadat de Vereniging reeds in 1852 de eerste tentoonstelling op scheepvaartgebied hield, werd door haar in 1873, overeenkomstig haar streven, n.l. „de bevordering van alles wat het zeewezen betreft“, besloten om in de bovenzalen van haar gebouw een maritiem museum in te richten. De doelstelling was:

„eene permanente tentoonstelling te openen alwaar binnen- en buitenlandsche scheepbouwmeesters en fabrikanten de producten hunner nijverheid in den vorm modellen, stalen of monsters, of wel de modellen van nieuwe uitvindingen op het gebied der zeevaart konden doen opnemen; daaraan toe te voegen eene verzameling scheepsmodellen en andere zaken van vroegere tijd, in chronologische orde gerangschikt, de historische ontwikkeling aantoonende van onze scheepsbouw; en eindelijk nog eene maritieme bibliotheek benevens een verzameling plaatwerken, prenten, teekeningen en kaarten“.

In 1880 moest tot liquidatie van de Yachtclub worden besloten vanwege haar ongunstige financiële toestand. De Gemeente kocht het gebouw aan de Willemskade, doch het Maritiem Museum, dat steeds een enigszins onafhankelijke positie ten opzichte van de Yachtclub had gehad, kreeg toestemming het bedrijf in de bovenzalen voort te zetten.

De Gemeente opende in 1885 in de benedenzalen een Museum voor Land- en Volkenkunde, waarbij werd besloten om praktische redenen beide musea te verenigen. In de loop der tijden breidden beide musea sterk uit, zodat in 1938 plannen werden beraamd om te komen tot de bouw van een afzonderlijk nieuw Maritiem Museum. De uitvoering daarvan werd door de oorlog belangrijk vertraagd, doch in 1948 kon het nieuwe ruime museumgebouw aan de Rocheussenstraat (Burg. s'Jacob-plein) voor het publiek worden opengesteld.

Een model van een 15de eeuws Spaans karveel.

Het Museum heeft niet zoveel te exposeren als bijvoorbeeld het Scheepvaart-Museum te Amsterdam, doch dit maakt naar onze mening de sfeer rustiger en het geheel meer overzichtelijk.

De oudste tijd is in de parterre-zalen en daar zien we een model van het oudst bekende schip, namelijk uit de 4e eeuw. Het origineel werd in 1863 opgegraven nabij Nijdam in Sleeswijk.

Het oog valt dan meteen op een model, dat reeds 400 jaar oud is en dat is het dan ook wel aan te zien. Hoewel de verhoudingen van dit model mogelijk niet geheel juist zijn, is het vakkundig en met grote zorg gebouwd. Alle onderdelen als kiel, spanten, zaadhout, wegeringen, dekbalken enz. zijn goed en in logisch verband in het schip aangebracht.

Een aardglobe uit 1541 van G. Mercator verdient en vereist ook een nauwkeurige beschouwing. Verder vinden wij er het model van een fluitschip van 1700 en van diverse visserij-schepen.

Veel schilderijen zijn er in het Museum niet. Een aandachtige beschouwing verdient: „de slag aan de Sont 1658“ van Willem van der Velde de Oude en een wereldkaart van Willem Jansz. Bleau van 1618.

Op de 1e étage valt ons K.P.M.-oog direct op een model van onze goede oude „G.G. Daendels“ (1265 ton) gebouwd in 1902 en in 1931 verkocht naar Singapore om onder Heap Eng Mohvlag verdoopt te worden in „Gian Ann“. Voorts zien we scheepskamelen, waarin de zeeschepen over het Pampus in de Zuiderzee voor Amsterdam werden gehoogseerd. De clippers met hun hoge masten en tuigage zijn vertegenwoordigd door modellen van de „Noach I“ gebouwd in 1857 bij Fop Smit aan de

Kinderlijk en de „Noach VI“ gebouwd in 1879.

Wij komen dan langzamerhand in de stoomvaart. Het model van een hekwielier deed ons denken aan de „Negara“ op de Barito-rivier, terwijl als oudste stoomschip de ijzeren „Gironde“ van 1852 als model staat tentoongesteld. In het model van Wilton's Reparatiebedrijf zien we diverse schepen opgenomen zoals bijvoorbeeld de „Grängesberg“ met haar 7 dubbele masten en dan ook destijds het mastbos genoemd.

De technische aandacht wordt getrokken door het model van een stoommachine „van hoge en lage druk“ volgens de oorspronkelijke vinding van G.M. Roentgen in 1828 en een balansmachine gebruikt op de eerste stoomboten ± 1840.

Op de 2e étage is ruimte gegeven aan modellen van diverse soorten binnenschepen, doch men vindt er ook een Groninger Kof, een Scheveninger bom, een schokker, een hoogaars, etc.

Vermelden we tenslotte, dat de bibliothecaris gaarne advies geeft om een keus te doen uit de uitgebreide verzameling boeken, kaarten etc. voor het geval de bezoeker een bepaald onderwerp zou willen bestuderen, dan menen wij wel te hebben aangetoond, dat een bezoek aan het Museum alleszins de moeite waard kan worden geacht.

G. Knijpenga.

*

Schilderij huren

Met hetzelfde gemak, waarmee men een boek uit een bibliotheek kan lenen, kan men nu een schilderij of grafisch werk van een Nederlandse kunstenaar voor een maand in bruikleen krijgen.

Dit is mogelijk geworden door de activiteit van de (nieuwe) „Stichting Beeldende Kunst“, die er naar streeft zoveel mogelijk mensen in direct contact te brengen met de hedendaagse Nederlandse beeldende kunst.

Voor een maandelijks bijdrage kan men elke maand een ander schilderij in zijn kamer ophangen.

Bijna veertig kunstenaars, bekende en minder bekende, hebben in totaal 350 werkstukken verkocht aan de Stichting.

Wie echter (over de post) zijn „schilderij van de maand“ krijgt toegezonden, weet niet van wie het is: alle werkstukken zijn ongesigneerd. Dit dient om protectie bij de ballotage te voorkomen.

Verder wil men zodoende vermijden, dat de meerdere of mindere bekendheid van de kunstenaar het oordeel van de beschouwer vertroebelt.

Voor de sloop verkocht.

De „Patras” maakt zijn laatste reis

Het ss. „Patras” vertrok 31 Mei j.l., onder commando van gezagvoerder A. Penny, van Palembang naar Hong Kong, alwaar het aan de sloper aldaar is verkocht.

Na 29 jaar trouwe dienst, is het thans van de vlootsterkte onzer Maatschappij afgevoerd.

*

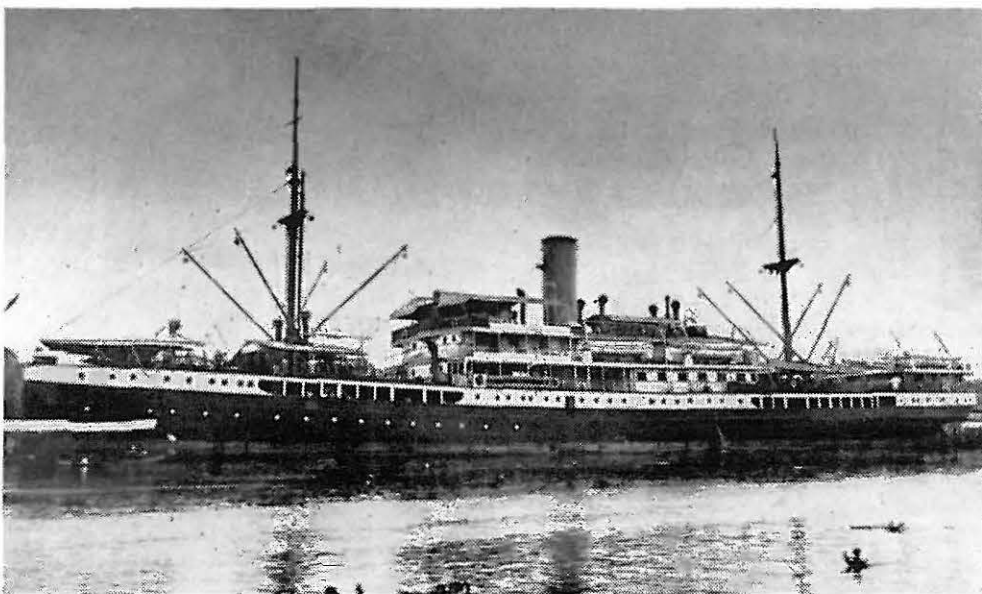
De „Patras” werd in 1926, op een der hellingen van de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij te Rotterdam, gebouwd en in Maart 1927 officieel in de Indonesische wateren in dienst gesteld.

De bruto-inhoud bedroeg 2065 Registerton, een lengte over alles van 95.15 meter, en een grootste breedte van 14.05 meter. De machine had een vermogen van 1700 I.P.K., hetgeen het schip een snelheid gaf van max. 11 mijl per uur. Er was plaats voor 44 hut- en ca. 900 dek- en tussendekpassagiers.

De „Patras” bevoer laatstelijk lijn 5: Palembang — Tg. Priok — Surabaya — Buleleng — Balikpapan — Tarakan — Samarinda — Balikpapan — Kota Baru — Surabaya — Tg. Priok — Palembang enz.

Het schip is gedurende de Tweede Wereldoorlog ternauwernood aan groot gevaar ontsnapt. In het boek: „De K. P. M. in Oorlogstijd” van Ir. H. Th. Bakker lezen wij hierover het volgende:

Er waren *pok* schepen, die aan het gevaarlijk avontuur ontkwamen. Het ss. „Patras” had reeds onmiddellijk na 8 December 1941, toen het codewoord „scherpschutter” de gezagvoerder machtigde zijn zeer geheime orders te openen, aan het oorlogswerk deelgenomen. Het was aangewezen om, waar het zich ook op zijn normale route bevond, op te stomen naar Port Darwin in Australië. Te Saparoea werden passagiers en post gedebarkeerd en op 12 December kwam de „Patras” te Port Darwin aan, waar de Australische troepen met hun materiaal gereed stonden om de bezetting van Ambon te gaan versterken. In totaal namen vijf Paketvaart-schepen aan dit convooi deel; onder begeleiding van de Australische kruiser „Adelaide” bereikten de troepen veilig hun bestemming. Daarna lag er weer lading gereed, in hoofdzaak voedingsmiddelen voor Nieuw-Guinea en tenslotte

Het ss. „Patras”, verkocht aan de sloper

voer de „Patras” met evacués en een volle lading copra naar Zuidelijker streken.

Op 12 Januari '42 is het schip te Surabaya en krijgt daar de opdracht naar Tg. Priok door te varen, oostelijk om Bali heen en dan langs de Zuidkust van Java naar Straat Sunda. Na een dag varen, ter hoogte van Padangbaai op Bali, ziet men in Z.O. richting grote rookwolken. De oorzaak is niet bekend, maar het belooft niet veel goeds en de dubbele wachten houden extra scherpe uitkijk. Het wordt 's middags vier uur. De wacht wordt overgegeven en velen zijn aan dek. De tweede stuurman staat bij het standaardkompas, de derde aan bakboord, de eerste bij de roerganger voor „koersvergelijking” met de tweede stuurman. De vierde drentelt naar stuurboord, ziet iets donkers door de golven schieten en schreeuwt: „Periscoop boven water!” De eerste stuurman geeft als onmiddellijke reactie hard stuurboord roer.

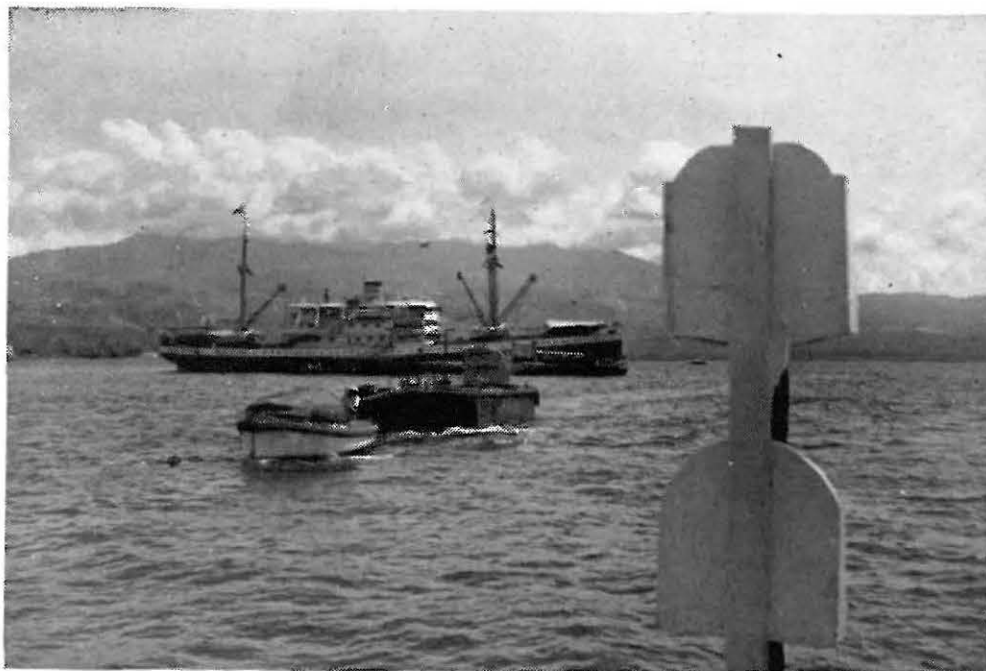
„Waar?” — „Bellenbaan, en stuurboord aan boord”, roept de vierde. Daar het schip reeds naar S.B. draait en er zo vlug roer is gegeven, schiet de torpedo op ongeveer 60 meter achter het schip langs. De koers is nu recht op de periscoop af, die op circa 1000 meter loerend boven water steekt.

Het hele schip is gealarmeerd. De gezagvoerder rent uit zijn hut, laat B.B. aan boord roer geven, brengt zo de periscoop recht achteruit en zet de machine aan tot maximum vaart. De marconist zendt de noodseinen uit; de bemanning en de paar passagiers treden aan bij de boten. Na enige minuten spanning, waarbij het schip trilt van het zo hoog mogelijk

opgevoerde aantal slagen, komt de duikboot boven water; een grote knaap met een kanon achter de toren, dwars liggend op de koerslijn en bijna dadelijk flitst het eerste schot. Het gaat hoog over en slaat ver voorbij het schip in zee. Had men nu zelf maar een kanon, wat zou men hem raken! Nu weet een ieder hoe het schip, al corrigerend, wordt ingesponnen in het web der kogelbanen. Dichterbij; S.B. naast — draai het schip naar de inslag toe! — S.B. naast, dwars van de bak, — het stuurrad draait, dat de spaken verschieten. Even een schreeuw; de smid ligt zwaar gewond aan dek. Beneden djoempen de zuigerstangen en sist de stoom. De duikboot is ingeschoten en alle projectielen, die nu volgen, zijn treffers op het achterschip. Dof dreunt het daar beneden op de stookplaat; het schip helt door de koersveranderingen, de kolen schuiven in de bunkers en storten stuivend op de stalen platen, dat het elektrische licht rood wordt verduisterd.

Ditmaal is er echter hulp op komst; ineens houdt het schieten op en verdwijnt de duikboot snel onder water. Een Nederlands marinevliegtuig komt in zicht. Ze wijzen van het schavotje af, waar de onderzeeër moet zitten, maar het toestel heeft geen dieptebommen bij zich. De gezagvoerder stelt de koers tussen Noord en Noord-oost en loopt met volle kracht zigzaggend weg; het vliegtuig blijft bewakend rondcirkelen.

Dit alles heeft ongeveer een half uur geduurd. Er is even verademing, maar ieder weet, dat het gevaar nog niet is geweken. Beneden wordt ge-

Het ms. „Kalabahr“ laadt olie ter rede van Menado.

(foto: W. Bakker — ag. Menado)

stookt tegen de rode streep aan. Aan dek moeten de gewonden verzorgd worden; acht man zijn getroffen, twee helaas zeer ernstig.

Achter bij de tweede klasse is brand ontstaan in de S.B.-linnenkamer. De grote vaart van het schip blaast te vlammen aan; de rookontwikkeling neemt meer en meer toe en een verzengende hitte slaat de blussers tegemoet. Van bijdraaien of stilliggen kan geen sprake zijn. Terwijl het schip telkens koers veranderend door de golven snijdt, brengt men stellingplanken buiten boord, slaat patrijspoorten in om in de hutten te kunnen spuiten en hakt gaten in het dek, om bij de brand te komen. Met zes slangen gaat men het vuur te lijf; gasmaskers moeten worden gebruikt om door de rook heen de vlammen te kunnen naderen. De achterkuil wordt afgesloten om de trek tegen te gaan. Overal staat vee, dat gelukkig rustig blijft, ondanks het feit, dat verschillende karbouwen op het achterbovendek gewond zijn door scherven. In de ruimen zit copra, een zeer brandbaar en moeilijk te blussen lading. Men moet trachten het vuur achter het ijzeren schot van de tweede klasse te houden. Na enige uren van hard werken is men tegen 7 uur 's avonds de brand de baas.

Het gaat nu volle kracht op Banjuwangi aan, de meest geschikte aanloophaven en het gunstigste in verband met de wind en deining. De avond is gevallen. Het vliegtuig keert

terug naar zijn basis. Donkere wolken drijven aan de snel verduisterende hemel. Om half negen komt de Java-wal in zicht op een afstand van ongeveer 10 mijl. Alles wordt gereed gemaakt voor aankomst en ontschepping van de gewonden.

Plotseling valt er weer een schot. Niemand heeft gezien waar vandaan. Doorstomen en een tweede afwachten; misschien hebben we weer geluk. Dan een flits, ongeveer 2 mijl weg aan B.B. Dat er opnieuw een aanval door een onderzeeër plaats vindt, is al uitgeseind. Dit tweede schot gaat laag over en richt door scherfwerking schade aan op het slopendek. Nu kan de aanvaller weer recht achteruit worden gebracht en waarlijk men heeft weer geluk, want het schip loopt nu in een reeds enige tijd dreigende zware bui. Nog een aantal schoten volgen snel opeen; ze richten slechts geringe materiële schade aan. Nogmaals wordt het uiterste vermogen gedraaid en zo dicht mogelijk de wal in gestuurd. Na 20 minuten van spanning is ook deze aanval weer voorbij. Om 11 uur 's avonds is de „Patras“ in Banjuwangi, ontsnapt aan een bijna zekere ondergang.

Tot zover dit relaas over de geslaagde ontsnappingspogingen van de „Patras“ aan de steeds loerende Japanse onderzeeërs tijdens de laatste Wereldoorlog.

Thans is het schip onderweg naar zijn slopers, een ondergang waaraan ditmaal niet te ontkomen is.

In memoriam

Te Voorburg overleed op 10 April j.l. in de ouderdom van 62 jaar de heer

Tj. Brouwer

in leven gepensionneerd gezagvoerder van onze maatschappij.

*

Op 74-jarige leeftijd overleed 12 April j.l. te Heemstede de heer

A. Pronker

in leven gepensionneerd hoofdwerktuigkundige onzer maatschappij.

*

Op 15 April j.l. overleed op 61-jarige leeftijd te Vlissingen de heer

M. M. Blankert

in leven ex-KV-gezagvoerder der K.P.M.

*

In de ouderdom van 52 jaar overleed op 9 Mei j.l. te Utrecht de heer

G. H. Hoogland

in leven gepensionneerd gezagvoerder van onze maatschappij.

Zij rusten in vrede

Afblaascel

In Chicago hebben zeventien bedrijven — naar zij zeggen — met een zogenaamde „afblaascel“ de personeelsverhoudingen verbeterd. In deze bedrijven heeft men een cel geïnstalleerd, waarin een telefoon is gemonteerd, die is aangesloten op een bandrecorder. Wanneer nu een van de personeelsleden iets heeft wat hem niet bevalt of waar hij boos over is, stapt hij resoluut naar de „afblaascel“, pakt de hoorn van de haak en „blaast af“, om daarna opgelucht en wel weer verder te gaan met zijn werk. De bandrecorder heeft intussen het gesprek geregistreerd en het gehele verhaal kan eventueel door de personeelschef worden aangehoord.

Naar wordt beweerd, is door die „afblaascel“ de stemming in de genoemde bedrijven aanzienlijk verbeterd. Bovendien zouden in vele gevallen ook aperte onrechtvaardigheden aan het licht zijn gekomen, terwijl een en ander eveneens heeft geleid tot verbetering van werkmethoden.

(uit: „Wereld“)

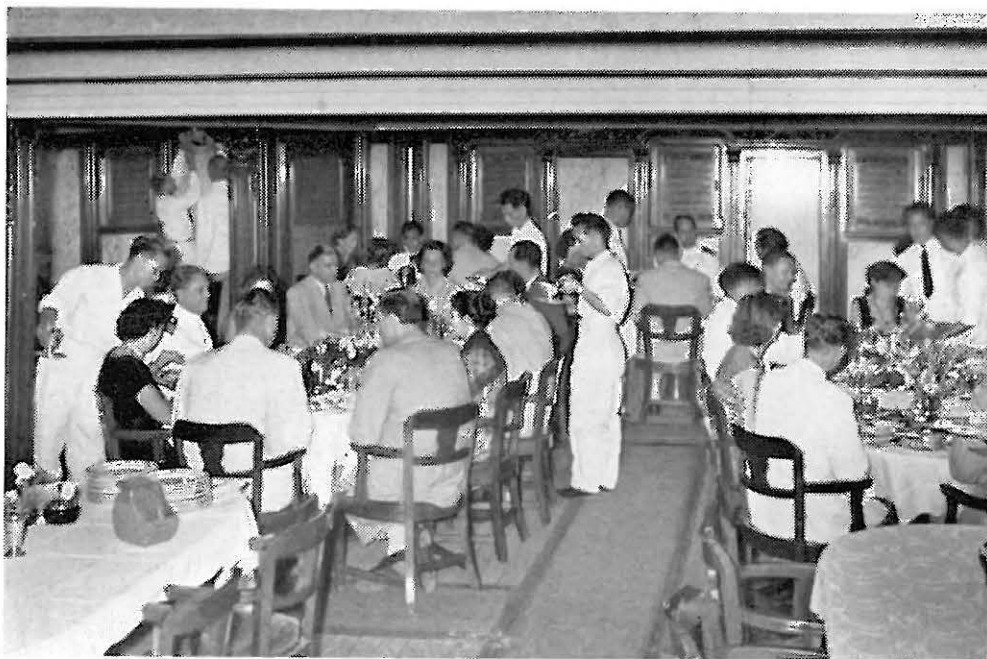
Over alle oceanen

Wat oceaansleepreizen betreft is L. Smit en Co's Internationale sleepdienst te Rotterdam thans weer de grootste rederij ter wereld. Hoewel de concurrentie van de Engelsen, Fransen en Amerikanen zich nog doel gevoelen, hebben tien jaren van grote inspanningen haar teruggebracht in haar vooroorlogse positie. De directie schat, dat ongeveer zestig procent van alle over de gehele wereld door particuliere maatschappijen uitgevoerde sleepreizen, die langer zijn dan duizend mijlen, door haar schepen worden uitgevoerd.

Voor 1940 werden gemiddeld 114.000 mijlen afgelegd, thans ruim 300.000 mijlen. Dit komt doordat het transport voorheen vooral éénrichtingsverkeer was, terwijl nu meer „wilde vrachtaart” wordt beoefend, zoals de directie het noemt. Hierbij komt ook, dat de laatste jaren het vervoer van drijvend materieel van oliemaatschappijen sterk is toegenomen.

Aan de vloot van zeventien zee- en twee kustsleepboten zullen er drie worden toegevoegd. Begin 1957 komt in de vaart de zeer moderne Clyde met een motor van 3700 pk. De Barendssee wordt een nieuw type, speciaal voor lange afstandstransporten. Vier motoren op één schroef kunnen 1550 pk ontwikkelen. Deze boot zal zeventig dagen zonder te bunkeren op zee kunnen blijven. De Schelde wordt een nieuwe station-sleepboot voor Hoek van Holland. Deze krijgt een motor met een vermogen van 2000 pk.

Ook de vloot van havensleepboten wordt nog steeds vernieuwd. Na 1951 zijn er al twaalf moderne motorsleep-

Bovenstaande foto werd genomen tijdens het diner aan boord van het ss. "Plancius" op 9 Mei j.l. te Tg. Priok, aangeboden aan vertegenwoordigers van exportbedrijven en hunne dames.

(foto: W. van Boggelen)

boten aan toegevoegd. Hierbij komen er nog twee, elk met 600 pk, twee van 425 pk en drie van 300 pk.

Naast het maken van sleepreizen voert L. Smit ook veel bergingen uit. De laatste jaren is het aantal daarvan opvallend toegenomen. Gedurende 1955 en in de wintermaanden van 1956 liep dit getal op tot een recordhoogte.

De sleepboten, die bij de Azoren en Bermuda op station lagen haalden de afgelopen winter twaalf schepen van de Atlantische Oceaan. De rederij heeft thans ruim zeshonderd zeelieden in dienst. Van hen varen er vierhonderd op de zeegaande vloot. Voor hen is nu ook een betere sociale positie geschapen. In verscheidene opzichten gelden voor hen dezelfde voorwaarden als bij de koopvaardij. Men is er zelfs in geslaagd het achterstallige verlof vrijwel geheel in te halen. Eveneens is een verbeterde pensioenregeling van kracht.

Tot de zorgen van de rederij rekent de directie het dreigende gevaar dat zij in de toekomst niet zal kunnen beschikken over mensen met wie de vloot met dezelfde kwaliteit van nu kan worden bemand.

Voorheen werden de officieren bij deze rederij alléén gerecruteerd uit bij haar varende scheepsgezellen. Het is evenwel nodig geworden ook jongelui die op de zeevaartschool zijn geweest aan te trekken. Scheepsgezellen, die officier willen worden ontvangen een flinke geldelijke steun in hun studietijd. Voor jongelui met eindexamen

zeevaartschool heeft de rederij de nieuwe rang van aspirant-stuurman ingesteld gedurende de tijd, waarin zij zich bekwamen voor het aparte diploma grote Zeesleepvaart.

Tot de wensen van L. Smit behoort een nieuwe haven te Maassluis. Niet alleen ten gerieve van haar schepen, maar ook omdat zij pas een nieuw groot bedrijfspand voor de technische en nautische diensten kan bouwen, wanneer het tracé van de nieuwe haven vast staat.

Inpolderingsplan in Japan

Onder auspiciën van het Nederlands Adviesbureau voor ingenieurswerken in het buitenland (Netherlands Engineering Consultants) NEDECO te 's-Gravenhage zullen Nederlandse experts hun medewerking verlenen aan een plan tot inpoldering van een groot gebied in Japan.

Het plan omvat de afsluiting van een ongeveer 20.000 ha grote baai, het Hachiromeer, waarvan 13.000 ha zal worden ingepolderd, terwijl de overblijvende 7.000 ha een zoetwaterbekken zullen vormen. Van Japanse zijde verwacht men binnen een jaar tot een omlind plan te komen.

⋮

Vroeger en nu.

Als vroeger een man zag, dat z'n vrouw kleine kledingstukjes aan 't naaien was, glimlachte hij begrijpend. Maar tegenwoordig zegt hij: „je bent toch, hoop ik, niet van plan om dat aan het strand te gaan dragen?!”

‘Er is een klacht over je, Davids, dat je een muis hier op kantoor te eten geeft. Zeg me nou 's eerlijk: hoe lap je 'm dat met jouw salaris?’

Overtreders

Vanochtend hebben we nog even staan praten met een rechercheur van politie, die vlak bij een druk kruispunt op zijn hurken zat achter een lantarenpaal, ten einde niet op te vallen. Hij zat daar muistil. Minutenlang spraken we geen woord tot elkaar, want dat zou de aandacht trekken. Er kwam een kindje voorbij dat aan zijn moeder vroeg: „Mammie wat doet die enge man daar?” Maar het vrouwtje haalde de schouders op; ze wist het niet.

„Zie je, zoiets doet je goed,” fluisterde de rechercheur. „Ze hebben het niet in de gaten, de mensen. En kijk, let maar op”

Daar sprong hij als een kat bij zijn paal weg, en greep een wielrijder bij de bagagedrager.

„Hé, meneer”, zei hij. „Stopt u even.”

Het was een geval van besturing van een tweedelig rijwiel zonder gebruik van handen.

„Wat u daar doet,” sprak de politie-man, „is gevaarlijk en verboden. Wist u dat niet?”

„Nee,” antwoordde de fietser. „Dat wist ik echt niet. Neem me niet kwalijk, ik was er met mijn gedachten niet bij, ziet u, ik was te laat, ik bedacht net dat ik m'n brood had vergeten, mijn vrouw ziek, m'n dochttertje krijgt mazelen, en op kantoor”

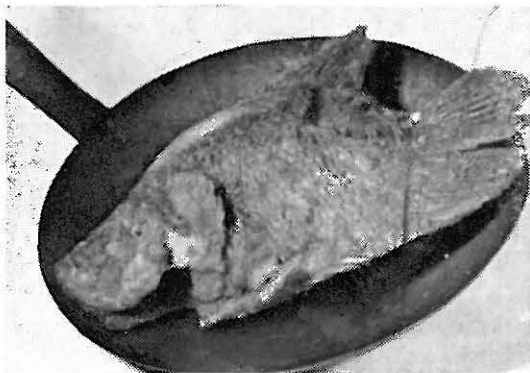
Het was iemand met veel narigheid. Hij gooide het er allemaal uit, alsof hij een predikant voor had, maar het hielp niet. Hij was er bij. Schreiend zette hij even later z'n tocht voort.

„Een huiler,” legde de rechercheur uit, terwijl we weer achter de lantarenpaal gingen zitten. „Je hebt huilers. Je hebt ook lui met een grapje omkopers, en personen met een sigaar na afloop. Je hoort zowat leed langs de weg. Maar het meeste is gelogen. Laatst was er een met een lamp die niet brandde. Z'n vrouw bij 'm weggelopen. Ik zeg, ja meneer het spijt me, maar dat is nog geen reden om zonder licht te rijden. Terwijl ik sta op te schrijven, wordt hij aangeroepen door een vrouwspersoon met een kleine meid bij zich. Pappie roept het kind. Ik zeg, nou, uw vrouw is weer terug geloof ik.”

Hij zuchtte even, en zag een auto door de vingers die bijna een tram ontwrichtte.

„Het ergst,” vervolgde hij toen, „zijn mannen met moppen. Die hebben vergeten hun richtingwijzer uit te steken omdat ze net aan zo'n goede mop dachten, en dan gaan ze 'm vertellen. Allemaal oud genoeg, want ze hebben zelden zo gauw iets nieuws bij de hand. Meestal laat ik ze helemaal uitpraten; pak dan

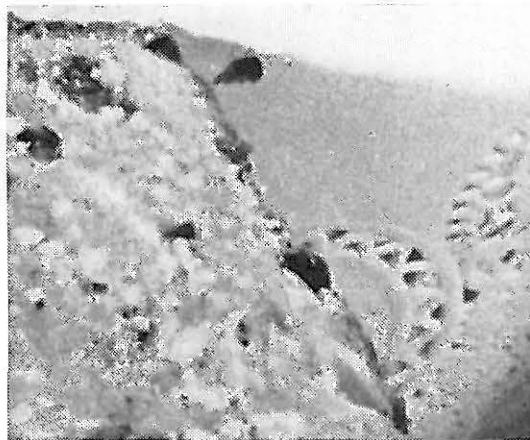
Onze maandelijkse foto-prijsvraag

In het April-nummer van „de Uitlaat” was als foto-puzzel opgenomen een gedeelte van een (gebakken) vis.

De uitgeloopte Rp. 15,— gaan naar Mejuffrouw A. Oppenheim — 1e klerke afd. Equipage te Surabaya.

*

Ra, ra, wat is dat? Nevenstaande opgave voor deze maand lijkt ons niet erg moeilijk. Als u er achter bent wat het is, zend dan uw oplossing aan de Redactie van „de Uitlaat” — p/a n.v. K.P.M. — Medan Merdeka Timur 5 — Djakarta.

In de linker-bovenhoek van de envelop zet u: fotoprijsvraag.

Uiterste datum van inzending: 20 Juli a.s.

m'n boekje, en vraag: Geboren? Wacht even, die snuiter daar.”

Hij schoot andermaal weg, legde de hand aan een bromfietser en bracht de man op naar het trottoir, waar we hem nog net hoorden beginnen: „U kent natuurlijk dat verhaal van die giraffe die zich met een eend wilde verloven?”

Heus, het is een ellendig vak.

(uit: „Het Algemeen Handelsblad”)

Wist U, dat . . .

het eerste Liberty-schip, verbouwd voor ertstransport, thans tussen Venezuela en de Verenigde Staten in de vaart is gebracht? Naar verluidt, ligt het in het voornemen nog dit jaar ongeveer 30 van deze schepen tot ertsvaarders te verbouwen. Het is intussen wel wonderlijk, dat de Liberty-schepen, waarvan reeds sedert jaren werd gezegd dat zij van de zee zouden verdwijnen, thans weer zulk een opgang maken. Op de schepenmarkt worden zij voor uitzonderlijk hoge bedragen gekocht, maar ook op de vrachtenmarkt vormen zij een hegerenswaardige tonnage.

*

uit Denemarken het bericht komt, dat aldaar met veel succes nylon schroefbladen voor kustvaart- en vissersschepen tot ontwikkeling zijn gebracht?

*

einde 1955 er reeds 250 schepen waren die met een z.g. „bipod (tweepoot)-mast” waren of werden uitgerust?

*

bij herstelwerkzaamheden aan een der kloostergangen in de kerk van Brouwershaven (Zeeland) arbeiders tussen twee muren tachtig zware kogels hebben aangetroffen van ongeveer tien centimeter doorsnede? Daar bij de kogels ijzer is gebruikt en tot het jaar 1500 slechts munitie uit steen werd gemaakt, menen deskundigen, dat de projectielen daar in de tachtigjarige oorlog werden opgeslagen.

*

een niet alledaags beroep in Amsterdam wordt uitgeoefend door de bijna 66-jarige heer Van Kampen, die daar al 44 jaar lang de schepen van de K.N.S.M. bezoekt om de kapotte schoenen van de opvarenden te repareren? Hij is dus, zagezegd, scheepsschoenmaker.

van onze afdeling personele zaken

De volgende mutaties vonden de afgelopen maand plaats.

AANGEKOMEN

Per vliegtuig :

J. Punt	gezagv.	23/4	ex RV
E.J.M. Bollen	2de wtk.	24/4	ex RV/SV
J.G.E. Straat	2de wtk.	25/4	ex RV/SV
H. v.d. Willigen	3de wtk.	29/4	ex RV/SV
P. van Os	3de wtk.	29/4	ex RV/SV
H. Buth	1e stm.	29/4	ex RV/SV
J. Th. Tromp	2de stm.	2/5	ex RV/SV
W.H. Eendebak	empl.	6/5	ex EV (naar ag. Hollandia)
H. Veldkamp	2de stm.	6/5	ex RV/SV
H.J.K. Schuiten-voerder	empl.	8/5	ex EV (naar ag. Medan)
J. Lezer	2de stm.	9/5	ex RV/SV
E. de Vries	gezagv.	12/5	ex RV
L.A.G. Schickendantz	3de stm.	13/5	ex RV/SV
N.J. de Hoog	2de wtk.	13/5	ex RV/SV

Per ms. „Oranje“ ddo. 10/5 :

B. Levert en gezin	empl.	ex EV (naar ag. Padang)
H.H. Schans en gezin	empl.	ex EV (naar ag. Asahan)
Mevr. L.J. Henninger-gezin	empl.	
van Koppenhagen en kinderen	empl.	
Mevr. M.A. Ruesing—v.d. Kooi en kinderen	gezin empl.	
Mevr. Leydekkers—Lippinkhof	echtgt. 3de wtk.	

Welkom !

VERTROKKEN

Per vliegtuig :

G.H. den Hoed	gezagv.	25/4	RV
G.J.W.P. Faessen	2de stm.	28/4	ZV
A. Kraat	3de stm.	28/4	RV
J. Appeldoorn	3de wtk.	28/4	RV/SV
A.J.J. de Feyter	adj. chef	29/4	GSV (ex afd. ND/HK)
A. Verheijden	3de wtk.	30/4	RV/SV
G.D. Salemink	4de wtk.	30/4	RV/SV
R. Herrema	4de wtk.	30/4	RV/SV
J.M. v.d. Kieboom	4de wtk.	30/4	RV/SV
F.A. Resner	hfd. wtk.	3/5	RV
J.B.G. Bakker	2de wtk.	7/5	RV
C.D. van Noppen	2de stm.	7/5	RV
J. van Zanen	gezagv.	11/5	RV
E.G. Purvis	hfd. empl.	13/5	GSV (ex afd. CD/Tg. Priok)

Per ms. „Oranje“ ddo. 18/5 :

F. Fleischer	gezagv.	RV
T.J.W.H. Kayzer	hfd. wtk.	RV
W. Pijpe en echtg.	gepens. hfd. wtk.	repatr.
S.W. Oost Lieveense en gezin	adj. chef	EV (ex ag. Singapore)
L.J. Bos en gezin	hfd. empl.	EV (ex afd. PZ/HK)
H. Prins en echtgt.	empl.	EV (ex afd. TD/BA/HK)
N.H.M. Engels en gezin	empl.	EV (ex ag. Medan)
J. v.d. Molen en gezin	empl.	EV (ex afd. CM/HK)
F. Verburg	1e stm.	RV
H.J. Jansen en gezin	2de wtk.	RV/SV

Een goede reis !

NIEUW AANGENOMEN :

C. Leyendekker	5de wtk.	aangek. per vliegt. ddo. 1/5
A.W.H. Dille	kv. 3de wtk.	„ „ „ ddo. 6/5
H. van Doornum	empl.	„ „ „ ddo. 6/5 (naar afd. CM/HK)

J. van Essen	empl.	aangek per ms. „Oranje“ ddo. 9/5 (naar ag. S'pore)
B. Veltman	kv. 3de wtk.	„ „ vliegt. ddo. 16/5
R.W. Soejono	loc. empl.	ddo. 6/5 naar afd. Claims/HK
Tjitrodipoero		

Welkom bij onze Maatschappij !

MUTATIES :

R.P.W. Smulders	empl.	ddo. 3/4 van ag. Samarinda naar afd. VRV/HK
R. Elliott	loc. empl.	ddo. 23/4 van Ink. & Mag. dienst/Tg. Priok naar Afd. VZ/HK
E.A. Lloyd Owen	loc. empl.	ddo. 1/5 ontslag op verzoek (ex ag. S'pore)
G. Takken	hfd. empl.	ddo. 1/5 van afd. TD/HK naar Surveydienst/Tg. Priok
K. Metz	hfd. empl.	ddo. 1/5 van Surveydienst/Tg. Priok naar afd. TD/HK
J.M. Mamesah	loc. empl.	ddo. 3/5 van Ink. & Mag. dienst/Tg. Priok naar ag. Tg. Priok
C.J. Jeronimus	empl.	ddo. 4/5 van afd. CM/HK naar afd. PZ/AZ/HK
P.J. Eekhout	hfd. empl.	ddo. 14/5 van afd. CM/HK naar S.M.P./Berouw.

Luisteren is goed

Waarschijnlijk zouden veel mensen gelukkiger zijn, als zij meer aandacht gaven aan de dingen, die het leven bereid is hun zo maar in de schoot te werpen. Er is een gezegde, dat een zonsondergang honderdduizenden opgetogen toeschouwers zou trekken, als er entree voor werd geheven. Men behoeft er slechts weinig moeite voor te doen om er van te genieten, en het kost helemaal geen geld. Daarom loopt menigeen er aan voorbij. Guy de Maupassant, de Franse verteller en mensenkenner bij uitnemendheid, heeft in een van zijn romans de hoofdpersoon getypeerd als iemand, die de prijs van alle dingen kende, maar de waarde van de meeste niet wist. Gaat het zo niet vaak met velen van ons? Hebben we niet vaak te weinig oog en gevoel voor wat vlak onder ons bereik gereed ligt om genoten te worden en ons leven werkelijk inhoud te geven?

Hoeveel mensen zijn er niet, die slechts een flauw vermoeden hebben van de grote waarde van het luisteren! Als zij iets willen bereiken, praten zij als Brugman. Zij spannen zich in om de ander hun standpunt uit te leggen en op te dringen en zijn dan heel verbaasd, dat hij hun zin niet doet. In de meeste gevallen zouden zij hun doel wel hebben bereikt, als zij rustig hadden geluisterd naar wat de ander hun te zeggen had. Dat is het immers, waaraan de meeste mensen behoefte hebben: een aandachtig toehoorder, aan wie zij kunnen vertellen wat zij op hun hart hebben. Zij zijn bereid zo'n luisteraar zo ver tegemoet te komen als maar mogelijk is en hun bereidheid wordt groter met elke zin, die zij zeggen.

Volgens een bekende anecdote was de beroemde Weense toneel-speelster Josephine Gallmeyer een ideale luisteraarster. Zij zat eens aan een diner naast een professor, die als een fenomeen van geleerdheid te boek stond. Al meer dan een half uur had de hoogleraar niets gezegd, diep in gedachten verzonken. Toen zei de actrice, die zich in groot respect voor haar tafelheer muistil had gehouden: „Professor, laten we nu eens over iets anders spreken.“

Zo ver behoeft de gewone mens het in de luistervaardigheid niet te brengen, maar wel is het kunnen luisteren een der beminlijkste, vriendelijkste en vruchtbaarste eigenschappen, die eigenlijk ieder mens zonder al te veel moeite kan verwerven. Vrees vooral niet, dat het u tot een saai en vervelend mens zal maken. Integendeel, goed luisteren is een der hoofdbestanddelen van de echte gezelligheid.

Onze Jubilarissen

Lanengke Jabani lahir pada tahun 1903 di Donggala. Pada tanggal 1 Djuli 1921 ia masuk bekerdja disana sebagai djurumudi dalam dinas Perusahaan kami dan sudah lama ia memegang komando atas motorboot "Mieke".

Dengan segenap hati kami hatur utjapkan selamat bagi Lanengke Jabani berke-naan dengan jubileumnya 35 tahun Selamat berlarlar!

Lanengke Jabani
Djurumudi — Perwakilan Donggala
35 tahun
1 Djuli 1956

*

Lauw Boen Tjin lahir pada tahun 1910 di Batavia jang dahulu. Sesudahnja bekerdja sebagai tukang las, selama 2 tahun pada B.P.M. dan Socony di Pladju, maka pada tanggal 1 Djuli 1931 ia masuk bekerdja dengan pekerdjaan jang sama dalam dinas Perusahaan kami.

Lauw Boen Tjin
Mandur di Bengkel
Tg. Priok
25 tahun
1 Djuli 1956

Pada tanggal 1 Januari 1950 ia diangkat mendjadi Mandur dari Bagian Las pada Bengkel² di Tg. Priok.

*

Goesti Made Regeg lahir pada tahun 1904 di Balaluan. Ia masuk bekerdja pada tanggal 1 Djuli 1931 sebagai tukang roti dalam dinas K.P.M. dan ia dipekerdjakan di Bali Hotel Denpasar.

Kepada Goesti Regeg jang sangat dihargai oleh Kepala² nja, kami utjapkan selamat dengan pengharapan mudah² an pekerdjaannja masih dapat dilakukan lagi ber-tahun² dalam keadaan sentosa.

Goesti Made Regeg
Bakker di Bali Hotel
Denpasar
25 tahun
1 Djuli 1956

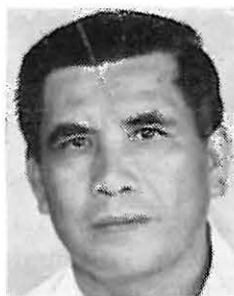
Made Habeg jang lahir pada bulan Januari 1911 di Kajomas (Denpasar) masuk bekerdja dalam Dinas K.P.M. pada 1 Djuli 1931 sebagai pelajan kamar di Bali Hotel Denpasar, dimana selalu ia telah melakukan pekerdjaannja dengan memuaskan.

Made Habeg
Pelajan kamar di Bali
Hotel Denpasar
25 tahun 1 Djuli 1956

*

Ferdinand Lengkey werd 17 December 1906 te Liwoetoeng (Menado) geboren. Hij volgde de studie aan de Ambachtsschool te Menado en trad 1 Juli 1931 als smid in KPM-dienst. 18 November 1941 behaalde hij te Samarinda het diploma als machinedrijver. Gedurende de tweede wereldoorlog is de heer Lengkey blijven doorvaren (op de "Pahud" en de "El Libertador"). 1 Juli 1945 werd hij aangesteld als machinedrijver. Sinds 1 December 1948 is de heer Lengkey werkzaam bij de S.M.P. te Teluk-Bajur.

F. Lengkey
machinedrijver
25 jaar
1 Juli 1956

*

Tupa bin Kuntung jang lahir pada tahun 1912 di Morombo (Madura) masuk bekerdja sebagai djurumudi di kapal "Ophir" dalam dinas Perusahaan kami. Sesudahnja bekerdja selama 15 tahun di kapal ini, ia pindah ke "Ruijs" dalam diabatan jang sama. Pada tahun 1948 Tupa bin Kuntung pindah ke Dinas Darat dan ditempatkan pada Dinas Pendjagaan di Tg. Priok, dalam djabatan mana ia tetap masih bekerdja hingga sekarang ini.

Tupa bin Kuntung
Djaga pada Dinas Pen-
djagaan Tg. Priok
25 tahun 8 Djuli 1956

Pieter Sikko Kalfsbeek werd 22 Januari 1913 te Warfum (Gr.) geboren. Hij doorliep de Ambachtsschool en volgde daarna de Machinistenopleiding der KPM te Vlissingen. 27 Juli 1931 trad hij als 5de werktuigkundige in KPM-dienst. In 1936 behaalde hij het diploma A voor scheepswerktuigkundige. 1 Januari 1940 werd hij tot 4de werktuigkundige bevorderd. Gedurende de bezettingsjaren van Indonesië door de Japanners heeft de heer Kalfsbeek doorgevaren, o.a. aan boord van de "Sawahloento", de "Valentijn" en de "Van Goens". 1 Januari 1948 werd hij tot 3de wtk. benoemd en in November van datzelfde jaar behaalde hij te Djakarta zijn diploma B-I. Tot 2de werktuigkundige werd hij aangesteld op 1 Januari 1951. Eind 1952 behaalde hij in Nederland het diploma B-II. 1 Januari 1956 volgde zijn bevordering tot hoofdwerktuigkundige.

P. S. Kalfsbeek
hoofdwerktuigkundige
25 jaar
27 Juli 1956

*

22 Juni 1912 werd Cornelis van Huizen te Rinsumageest (Fr.) geboren. Hij genoot zijn opleiding aan de Zeevaartschool en trad 27 Juli 1931 als 5de werktuigkundige in dienst van onze maatschappij. In 1936 behaalde hij te Djakarta het diploma A als scheepswerktuigkundige. 1 April 1940 werd hij tot 4de werktuigkundige aangesteld.

C. van Huizen
hoofdwerktuigkundige
25 jaar
27 Juli 1956

Gedurende Wereldoorlog II heeft de heer Van Huizen doorgevaren, o.a. aan boord van de "Thedens", de "Ruys", de "Straat Soenda" en de "Straat Malakka". In 1944 behaalde hij in Engeland het diploma B-I; 1 Januari 1948 werd hij tot 3de wtk. bevorderd. Zijn aanstelling tot 2de wtk. kwam af op 1 Januari 1951. In Juni 1953 behaalde hij in Nederland het diploma B-II. Tot hoofdwerktuigkundige werd hij 1 Januari 1956 bevorderd.

— Salarisverhoging, waarvoor Mulders?

Het ss. "Karsik" ontmoet het ms. "Schouten".

(foto: 2de stuurman H. C. Meijer)

Jan Klaassen en Katrijn

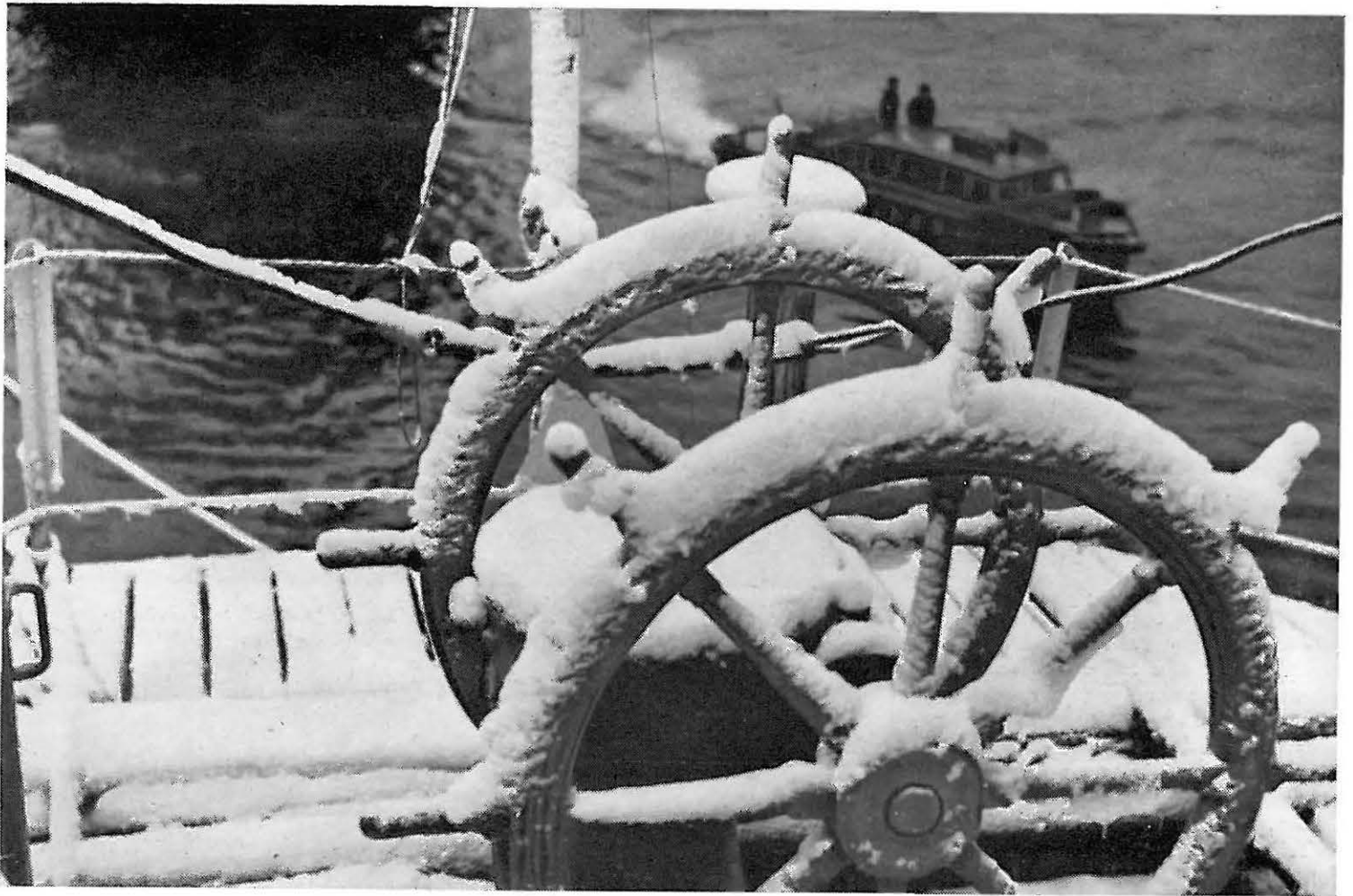
Het is dezer dagen 250 jaar geleden, dat de Kerkeraad te Amsterdam Catrijn Pieters bij zich ontbood, „in dronckenschap verloopende en in afsonderlijke huijshoudinge leevende”. Zo ook Jan Claassen, in de Moddermansteeg, „afsonderlijk leevende”. Deze Jan Claassen, zo luidt het in de protocollen, „seght van de vrouw verlaeten en qua-lijck behandelt te sijn en is ongenegen sich met haer te versoenen”. Catrijn Pieters bleek aanvankelijk onvindbaar maar tenslotte zijn toch beiden verhoord, waarna de Kerkeraad op 4 Februari 1706 de volgende uitspraak deed: „Jan Claassen en Catrijn Pieters, beide binnen gestaen hebbende en elck apart, hierna te samen tegen elkanderen soo vele bosc stucken ten laste gelegd, dat de Eerwaerde Kerckeraedt geconcludeerd heeft, dat haer beide de censure sal aangeseght worden, hetwelck gedaen is”. Dit werd het eind van een veelbewogen huwelijksleven, dat op 17 September 1686 in de Nieuwe Kerk te

Amsterdam zo blijmoedig begonnen was, toen de 22-jarige Jan uit de Anjelierstraat en de 23-jarige Catrijn uit de Tuijnstraat elkander trouw beloofden en dit met een kruisje bekrachtigden, want lezen en schrijven konden ze niet. Een echtelijk drama als helaas zoveel andere, allermint de moeite waard om uitvoerig te gaan herdenken, ware het niet, dat het voorspel tot deze scheiding nog bijna dagelijks in Amsterdam wordt opgevoerd, midden op de Dam, een toneeltraditie haast zo oud als die van de Gijsbreght.

De overlevering wil, dat de hiervoor genoemde Jan Claassen, in 1664 te Amsterdam geboren en aldaar kort na zijn echtscheiding in 1706 gestorven en begraven op het Kartuizer kerkhof in de Jordaan, de Amsterdamse poppenkast in het leven heeft geroepen en er zijn eigen huwelijksperikelen opgevoerd. Deze Jan Claassen zou ruiter en trompetter zijn geweest in de lijfgarde van Stadhouder Koning Willem de Derde, na wiens dood hij werd afgedankt. Na zijn brood te hebben verdiend als trekwever, begon hij met poppenkastvertoningen, waarbij hij zichzelf en zijn vrouw ten tonele voerde, zijn huiselijke

misère op dit evenbeeld afreageerde en bovendien, in het tweede stadhouderloze tijdperk, uiting gaf aan de Prinsgezinde gevoelens van het Amsterdamse volk. Hierbij was een lompe, boosaardige, in het zwart geklede pop, Snikhals genaamd, het mikpunt van Jans door en door Jordaanse, leukwrange grollen. Het is te mooi om niet waar te zijn, en wij zullen Thomas Asselijn, óók een Amsterdamse jongen, die in 1682 zijn „Jan Claesz off de gewaende dienstmaagd” schreef, waarbij de fijnen, de broederen of Kwakers, het moesten ontgelden, maar buiten beschouwing laten.

In elk geval: Jan Klaassen is vandaag nog springlevend. Acht maal per dag, als het niet regent, en op mooie zomerse dagen wel eens twaalf maal, laat hij elke nieuwe generatie van jeugdige Amsterdammers delen in zijn ongezoeten ervaringen met Katrijn, zijn kievende wederhelft, die hij tenslotte in een kist weet te stoppen en aan Sampie, de voddeman verkoopt, met de beul van Haarlem, die hem aan de galg wil laten bengelen, maar zelf in de strop belandt, met beide vertegenwoordigers van „het zwarte werk”, doodgraver Hein uit het weggewaaide dorp en zijn maat

Ook KPM-schepen komen wel eens in een sneeuwbuutje terecht. Hier ziet U het besneeuwde noodstuur van het ss. "Karsik", binnenliggende te Yokohama. (foto: 2de stuurman H. C. Meijer)

en met de werffofficier, die hem ronselen wil. Omdat het ronselen van soldaten tot het verleden behoort, is de werffofficier bevorderd tot generaal, maar ondanks die promotie krijgt hij rijkelijk zijn deel van de klappen, waar Jan Klaassen heel de voorstelling door zo royaal mee is. Dat kletst van begin tot eind op de harde, houten koppen, en wij herinneren ons uit onze jeugd, dat er zelfs een soort blikken klankbord was, terzijde op het toneel, waartegen de geslagen poppen nog weer eens caramboleerden.

Want natuurlijk hebben ook wij als Amsterdamse jongens vele kostelijke uren doorgebracht in de ban van de poppenkast, eindeloos geluisterd naar de schorre stem van Cabalt zelf, in de wereld der poppen even beroemd als die van de grote Louis in „De Koopman van Venetië”. En deelgenomen aan het wisselgesprek tussen Jan-Klaassen en de verzamelde jeugd, plichtmatig ons Jááá of ons Nééé in het koor laten meeschallen. Janus Cabalt is in 1935 overleden. Hij had de gesproken tekst van zijn vader, eveneens poppenkastman, die in 1911 door een liedjeszanger werd vermoord. Op papier was er nooit iets

gezet, want ook deze Cabalt had het libretto afgeluisterd van zijn vader en die weer op zijn beurt van een vroegere generatie.

De Cabalzi's kwamen in het begin van de vorige eeuw uit Italië, steltenlopers, acrobaten en dresseurs van duiven en kanaries. Tot hun repertoire behoorde ook de poppenkast, zowel handpoppen als marionetten, en hiermee vonden zij in Amsterdam een blijvend emplooi.

De Cabalts sneden hun poppen zelf, de ronziebonzies, zoals ze werden genoemd. Zij kregen harde koppen van iepenhout, want zij moesten tegen een stootje kunnen, in hun bezig bestaan een record aantal klappen incasseren.

De Jan Klaassenfiguur van Janus Cabalt had één holle en één bolle wang en ook zijn neus was kaduuk, precies als bij een bokser. De poppen, zei Janus, hebben zwaar te lije, omdat zij elkaar zo hevig moeten slaan. Na de dood van de laatste Cabalt heeft diens tweede vrouw de poppen aan het Museum van de Arbeid overgedaan, vanwaar zij weer zijn verhuisd naar het Openluchtmuseum te Arnhem. De familie heeft dat bitter betreurd, want zij zet nog altijd

de traditie voort. Na de bevrijding is het een schoonzoon geweest van Janus Cabalt, de heer Roeberse, die met een nieuw gezelschap poppen de poppenkast heeft vertoond, en toen hij te oud werd, zou vier jaar geleden de volgende generatie, Dirk Kersbergen, kleinzoon van Cabalt, het werk van hem overnemen. Dirk was pas twee en twintig en hij heeft voor de politie moeten „proef spelen” eer hij de vergunning kreeg. Subsidie is er echter niet bij. Alle inkomsten moeten van het bakje komen, waarmede de moeder van de poppenkastman tijdens de vertonning rondgaat. Zij is een dochter van de laatste Cabalt en heeft ook haar vader nog lang geassisteerd. Bij elkaar zorgt zij reeds zo'n veertig jaar voor de recette, int zij de centen, stuivers en dubbeltjes, die de volwassen toeschouwers offeren. Kinderen zijn vrij.

De Cabalts zijn niet de enigen geweest, die door de jaren heen in Amsterdam de poppenkast hebben vertoond. Uit de achttiende eeuw weten wij van Britting en Ramst, tijdgenoten van Jacob van Lennep en Justus van Maurik waren Verhoeven, Mullens en Sampiom, ofschoon die voornamelijk op-

trad met marionetten. Zelf herinneren wij ons Van Hemert uit de Bethaniëndwarsstraat, die afwisselend met Cabalt de Dam bespeelde. Van Hemert had ook nog een aap, die volgens oude traditie Frits moest heten. In de oorlogsjaren heeft een zekere Valk de poppenkast vertoond. De Dam was toen voor Jan Klaassen verboden terrein, zodat hij door de straten zwierf, wat trouwens ook vroeger het geval is geweest. Wij weten nog hoe de poppenkast op sommige bruggen stond of op toernee ging langs de bewoonde grachten. Dan drukten de kinderen de neuzen plat tegen het vensterglas. Soms verscheen de poppenkast ook binnenshuis op een kinderfeest. Men kon haar engageren met gewone of met salontaal, het laatste was iets duurder in prijs. De poppen spraken dan van Uwes en Uwé en Jan Klaassens vocabulaire was gekuist, zijn krachttermen verzacht tot Gommenikkie of Heerekrintje of Sapperdemallēmosterdpot. Een enkele keer viel Jan Klaassen uit zijn rol, maar dat risico moest men nemen.

Er zijn stukken dialoog van zo'n vertoning bewaard gebleven, de heel zoetsappige conversatie tussen het fameuze echtpaar:

Jan: O! Trijn, kom 'ns kijken!

Trijn (achter de schermen): O! Jantje lief, wat is er?

Jan: Trijntje, m'n gebraje spersieboontje, m'n pieterselie snuifneusje, er is een oom van Uwé uit Oost Inje gekomen.

Trijn (opkomend): Waar is hij, Jantje, m'n pruimedantje?

Jan: Hij zit in mijn stoeltje een uiltje te knappen.

Trijn (bemerkt de Dood, in de stoel zittend): Heerekrintje, wat ziet hij bleek, 't lijkt de bakker van Halfweg wel.

Jan: Weet Uwé, Trijn, hij is een beetje ontdaan van de lange kuier.

Zou je hem niet even een klein mokeltje geven, Trijn?

Trijn: Slaapt Uwe's, Oome?

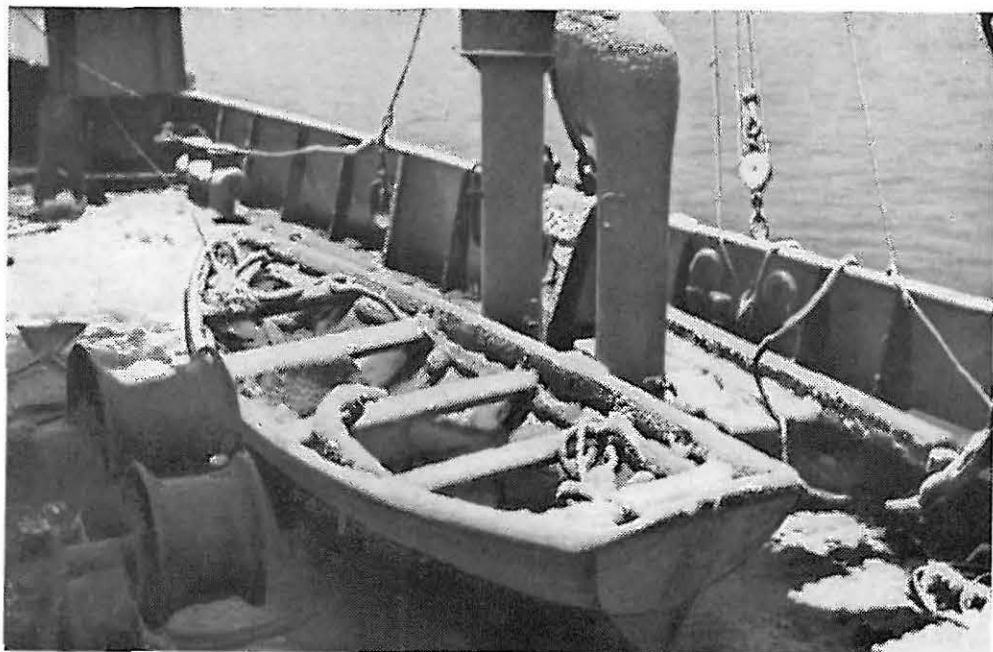
De Dood: Prrrt! Prriereterietiet!

Trijn: Jan, wat zegt Oome?

Jan: Da's bokkeneesch, Trijn, en dat betekent zoveel als: geef me een zoentje.

Trijn (kust de Dood): Heerekrintje Jan! Wat heeft Oome een rare lucht bij hem, hij ruikt naar de gootsteen.

In hun gewone doen waren de echtelieden anders. Dan kon Katrijn kijven en Jan Klaassen te keer gaan, „dat 't tegen de Hemel aanspooft". Zij deden wat dat betreft voor de Antwerpse poesjenellen, voor de Voddebalen, de Neuz, de Schele en de Schavies, niet onder. Vandaag zijn zij misschien iets rustiger geworden, maar Jan en Katrijn verraden hun Jordaanse afkomst niet, felge-

KPM-vlet in de sneeuw, aan boord van het ss. "Karsik" te Yokohama.

(foto: 2de stuurman H. C. Meijer)

Voor het openen der ruimen van het ss. "Karsik" eerst sneeuwruimen te Yokohama.

(foto: 2de stuurman H. C. Meijer)

bekt als zij zijn, het hart op de tong, komen de grappen en grollen er vlot en snedig uit. Jan vooral blijft in zijn conference bij Kan of Sonneveld niet achter, en ofschoon hij al minstens honderd jaar elke keer, dat hij optreedt, precies dezelfde avonturen beleeft, en ongeveer hetzelfde zegt, hij is nog even fris, en onverminderd de held van zijn jeugdig publiek.

Onvervaard en altijd in goede luim, met onverstoortbaar humeur, slagen verdurend en klappen uitdelend, heeft hij ook de volwassenen iets te zeggen, de tobbers, de schlemielen, die hij de betrekkelijkheid leert van alles in dit ondermaanse. Zegt Jan Klaassen niet op een gegeven moment: Jongens, de hele wereld is poppenkast, vraag het maar aan je vader. (uit: „de Tijd")

Vijf minuten maar!

„Maar vijf minuutjes te laat!” zegt vriendin of echtgenote, als ze eindelijk voor een afspraakje op komt dagen. Ons mannen laat men altijd maar een minuutje of vijf wachten. Maar bij een volgende gelegenheid, als u weer een tijd hebt staan wachten, moet u er haar maar eens aan herinneren, dat

IN VIJF MINUTEN:

Een paard 17 m² ploegt

Een tuinman 0,37 m² graaft

Een kweker 32 sla-planten uitzet

Een jockey $3\frac{1}{2}$ km rijdt

Een expressetrein 9 km aflegt.

Een graafmachine 50 ton aarde ver-
plaatst

Een soldaat 350 stappen zet in een lange mars

Een steno-typiste 600 woorden opneemt.

Als de dame hiervan niet onder de indruk is, kan het volgende voorbeeld misschien helpen: een glasblazer blaast 9 flessen.

Dit zijn feiten. Het is verbazingwekkend, wat er niet allemaal in vijf minuten gedaan kan worden. Men zou b.v. gemakkelijk vijf minuten kunnen doorbrengen met het denken over al de dingen, die men zou kunnen doen in vijf minuten.

Een huisvrouw zegt: Ik kan een pot thee zetten, de baby wassen of een paar schoenen poetsen. Een meisje uit mijn kennissenkring, dat haar tijd niet zo zeer aan huishoudelijke bezigheden hoeft te besteden, beweert dat ze in vijf minuten haar nagels kan manicuren, een étude van Chopin spelen of haar gezicht opmaken kan.

Een ongetrouwd vriend van me, 33 jaren, kan drie vriendinnen in die luttele vijf minuten opbellen, of een bedankbriefje schrijven aan de familie Nunn, waar hij wel eens een week- end logeert, of een stukje vlees braden (niet gaar natuurlijk).

Een 16-jarige jongen kan, volgens zijn zeggen, 4 km fietsen, een ons chocolade naar binnen werken of een voetbal opblazen. Een jongen van 12 jaar beweert, dat hij een $\frac{1}{2}$ pond chocolaatjes in die tijd aankan.

Ik heb er vijf minuten voor nodig gehad om dit stukje te typen, maar u

foto : J. H. C. Vermeulen

opname in „Ons Gebouw“

Bovenstaande jongelui waren bij het Paasgroetenprogramma op 6 April j.l. in „Ons Gebouw” te Hilversum aanwezig. Onze Maatschappij werd bij deze uitzending vertegenwoordigd door
Mevr. T. Y. Hobma-Glastra.

toto : J. H. C. Vermeulen

opname in „Hotel Gooiland“

Radio Nederland-Wereldomroep heeft op 19 April j.l. een groetenprogramma uitgezonden, bestemd voor de opvarenden van de „Plancius” en de „Patras”. In het midden vooraan de echtgenote van onze Commodore, Mevrouw G. Corsten-Verduin. Bij de microfoon staat de dochter van Gezagvoerder A. Pennv.

bent wel een buitengewoon langzaam lezer — u houde het mij ten goede — als u er vijf minuten over doet om het te lezen. Maar het blijft mijn geheim, hoe lang ik nodig heb gehad om de gegevens voor dit stukje bij elkaar te krijgen.

Trouwens — zelf aangenomen, dat uw vriendin niet vijf minuten te laat is, dan staat toch boven aan de lijst van dingen, die niet in vijf minuten klaar-
gespeeld kunnen worden, de prestatie dat ze vijf minuten te vroeg zou zijn.

Frans in een week

De warmte was nog niet uitgebroken, of er werd ons een folder in de bus geworpen die reeds van verre uitriep: Waarheen dit jaar met vakantie? Naar Frankrijk. Nu was het niettemin niet zo'n brochure die de Provence uitspeelt tegen Drenthe en de voordelen van Beausoleil breed neerzet tegenover de nadelen van Wanneperveen, die überhaupt ons mooie laagland risé doet wezen van de Franse zeealpen. Nee, het foldertje behelsde slechts een aansporing tot het kopen van de bundel „Frans in een Week". Een tuiltje zinnen voor beginners. Zoiets is verrukkelijk. Wij kennen persoonlijk geen beminnelijker lektuur dan deze soort cursussen in het buitenlands, waarin meestal uiterst singuliere wendingen voorkomen gelijk: U heeft mijn overhemden fraai gewassen, mevrouw (Vous avez lavé ma linge sale exquisement, madame), of: „Tjonge, tjonge wat een hoge Eiffeltoren" (Garçon, garçon quelle haute couture, cette tour Eiffel). Het onderhavige werkje had ze ook weer. „Kunt u zeggen welk weer het vandaag is?", leerde men er onder andere uit, want dat is altijd het eerste wat men vraagt in een vreemd land. En ook, zo bleek uit de folder, zou men kunnen leren zeggen: Ik wil mijn soep in een kommetje, ober- of „Spreekt u wellicht Hollands?"

Het alleraardigste echter is, zulk een studieboek in praktijk te horen brengen door personen die op een regenachtige dag bevreesd uit Gare du Nord worden geduwd en dan roepen: Est-il ici la ville lumière, agent de police?

(uit: „Het Algemeen Handelsblad")

Besmetting door boeken

Om na te gaan, hoe groot de gevaren zijn die de gebruikers van bibliotheekboeken lopen, heeft een onderzoeker de hoeveelheid ziektekiemen geteld die zich bevinden op en in boeken, die voortdurend van hand tot hand gaan. Hij onderzocht boeken die twintig tot vijftig jaar oud waren en in die tijd ieder ongeveer honderdvijfenzestig keer werden uitgeleend. Op iedere vierkante decimeter van de band bevonden zich gemiddeld slechts tien kiemen, terwijl er op de bladzijden binnenin niet meer dan vijf per vierkante decimeter werden geteld.

De onderzoeker vond vooral betrekkelijk onschadelijke kiemen, die alle naar verhouding goed bestand waren tegen uitdroging en andere schadelijke invloeden. Ook meer of minder gevaarlijke bacteriën, sporen en schimmels werden er ontdekt, maar die waren slechts in zeer geringe aantallen aan-

Door onze Medische Dienst werden ditmaal de gebruikelijke insputtingen tegen typhus, cholera en dysenterie aan het personeel op het Hoofdkantoor gegeven op Zaterdag 14 April j.l. Op bovenstaande foto ziet U Zuster Gerritsen, Directrice van het Ziekenhuis Petamburan die bezig is om employé P.K. Neuhaus van CM II een injectie toe te dienen.

(foto: D. Pardie)

wezig. Het resultaat van het onderzoek was, dat besmetting met ziekteverwekkers door het gebruik van boeken uit een leesbibliotheek niet zeer waarschijnlijk is. Wanneer er een besmettelijke ziekte heerst in een gezin, waar een bibliotheekboek wordt gelezen, dient men natuurlijk voor onmiddellijke ontsmetting zorg te dragen.

Bij papiergeld is het besmettingsgevaar aanmerkelijk groter, omdat er tienmaal zoveel kiemen op worden aangetroffen. Zelfs bij tamelijk nieuwe biljetten bedraagt het aantal gemiddeld dertig op iedere vierkante decimeter. Ook wormeieren werden er op aangetroffen. Typhusbacillen schijnen er maandenlang op in leven te kunnen blijven, evenals verschillende andere ziekteverwekkers.

RECTIFICATIE

In het artikel: Enkele typerende cijfers uit het K. P. M.-bedrijf, opgenomen in het Mei-nummer van „de Uitlaat" (pag. 12) is een (storende) fout geslopen. In de middelste kolom van bedoeld artikel staat o.m.: „Indien wij ook de lonen van de losse werkrachten in onze berekening zouden betrekken, bedragen de personeelskosten bijna een kwart miljoen Rupiah!" De aandachtige lezer, die ongetwijfeld ook het daarbij behorende staatje heeft gezien, zal begrepen hebben dat er had moeten staan: een kwart milliard Rupiah.

Vanzelfsprekend was het een CM-er die zich haastte om, na de verschijning van het bewuste nummer, ons op deze fout opmerkzaam te maken!

Door dik en dun

Zolang de aarde nu bestaat al,
Zijn er dikkerds steeds geweest,
Meestal zijn ze goed geluimd hoor,
't Smullen is voor hen een feest.
De mageren zijn vaak gezonder,
Sneller, fitter, taai misschien,
Wat voor hen veelal een bof is:
Zelden laat zich een dokter zien.

De zwaargewichten willen lichter,
Er moeten kilo's, ponden af,
Elk dieet werd reeds verorberd,
't Is vaak voor hen een zware straf.

Spiritualiën zijn uit den boze,
Snoepen is heus erg slecht,
Ook geen eitjes, spek of boter,
Men is er ook zo aan gehecht.

Een kennis nog uit vroeger jaren
Deed ijverig aan de slanke lijn.
Men gaf haar eens een goed

adviesje,
Serieus hoor, het ging reuze fijn:
Haar maaltijd at ze achterstevoren,
Ze begon met koffie, daarna fruit,
Dan aardappelen, vlees en verse
groente,
En dan haar soepje tot besluit!

Allerhande soorten pillen
vliegen door hun keelgat heen,
Kilometers lopen, gymen,
Toch zien ze daarin geen been.
Ik ben ook niet een der dunnen,
M'n buikje kan er best mee door,
Mocht u een afdoend middel
weten:

Ik houd me aanbevolen, hoor!

Oscar

„Vous avez un sou pour une tasse de café?"

Sportvereniging „K. P. M.” te Makasser

De Sportvereniging „K. P. M.” afd. Makasser, welke enige jaren geleden werd opgericht toen het Agentschap onder leiding stond van de heer Heiner, bevindt zich thans in een periode van groei en bloei.

Het voetbalelftal, hetwelk U hierbij afgebeeld ziet, is als nummer 1 geëindigd in zijn afdeling van de Kantoorvoetbalbond te Makasser en is thans bezig aan de wedstrijden om het kampioenschap van genoemde bond. Eén wedstrijd werd verloren en één gewonnen, zodat een beslissingswedstrijd nodig is.

*

Op 7 April 1956 werd de heroprichting van de badmintonclub gevierd met het houden van onderlinge wedstrijden. De groepsfoto toont aan, dat er

van de zijde van de leden en van het publiek voor deze wedstrijden, welke een geanimeerd verloop hadden, grote belangstelling bestond.

Over sport en spel

In het spel is niemand de broeder van een ander.

Oud-Noors spreekwoord

Het is een kinderachtig spel waarbij niemand wint.

Thomas Fuller

Bij het bergbeklimmen komt het er in de eerste plaats op aan dat men zijn rechterbeen laat weten wat zijn linkerbeen doet.

Jean de Boisson

De roeiploeg van de leerling-werktuigkundigen van de De Ruyterschool te Vlissingen, die deelnam aan het Abel Tasman Sporttoernooi 1956. De namen van de stuurman en de roeiers zijn: Stuurman Homan (part. II); roeiers: Tak (part. II.); V. d. Dool (part. II.); V. d. Veer (leerl. KPM); Veenstra (leerl. KPM); De Graaf (leerl. KPM); Hoppener (leerl. KJCPL); Booms, Wielart, Korevaar, Klippel en Frankfort (leerl. Shell Tankers).

Abel Tasman Sporttoernooi 1956.

Dit 3-daags toernooi te Amsterdam, voor de leerlingen van de Middelbare Zeevaartscholen en Scholen voor Scheepswerktuigkundigen, werd ditmaal door de Kweekschool voor de Zeevaart te Amsterdam gewonnen.

Uit Vlissingen komt elk jaar een sportploeg, waarmede op alle onderdelen geducht rekening moet worden gehouden.

In het algemeen klassement van de onderdelen atletiek, volleybal, voetbal en zwemmen brachten de Vlissingers het dit jaar niet verder dan de vierde plaats.

Het eindklassement luidde:

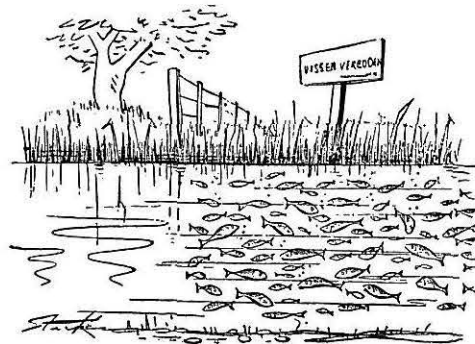
1. Kweekschool voor de Zeevaart, Amsterdam.
2. Noorder Kweekschool voor de Zeevaart „Abel Tasman”, Delfzijl.
3. Kweekschool voor Scheepswerktuigkundigen, Amsterdam.
4. de Ruyterschool, Vlissingen.
5. School voor Scheepswerktuigkundigen, Utrecht.
6. School voor Scheepswerktuigkundigen, Rotterdam.
7. Zeevaartschool, Rotterdam.
8. Zeevaartschool, Scheveningen.
9. Willem Barentszschool, Terschelling.
10. Zeevaartschool, Groningen.

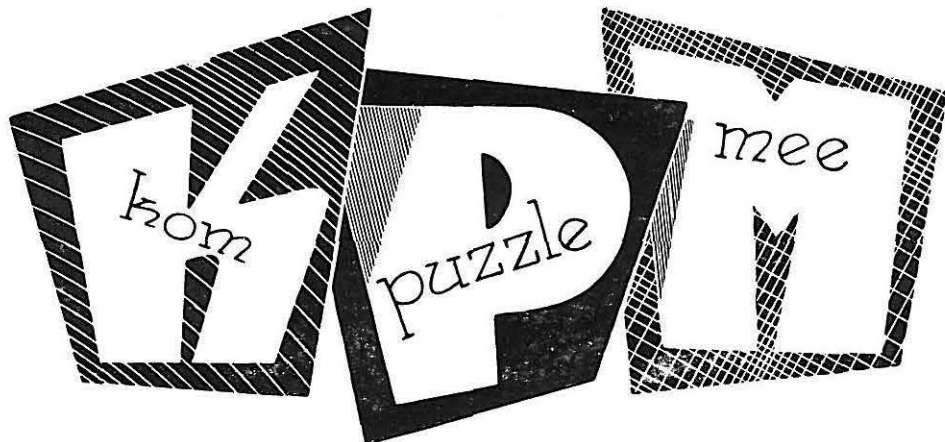
11. Zeevaartschool, Den Helder.

12. School voor Scheepswerktuigkundigen, Enschede.

Hoewel de eerste plaats in het algemeen klassement reeds vast stond, lag het sportieve hoogtepunt van het toernooi Donderdag 5 April j.l. in de middaguren op de Bosbaan. In het onderdeel sloeproeien, dat voor het algemeen klassement niet meetelt, behaalde Vlissingen een daverend succes.

In de twee heats van 500 m gaf de roeiploeg van de leerling-werktuigkundigen van de „de Ruyterschool” aan de logge marine-sloepen, bemand met 12 roeiers en een stuurman, zo'n vaart, dat de beste totaal-tijd over de twee heats bleek te zijn gemaakt, waardoor de roeibeker door de leerling-scheepswerktuigkundigen in triomf mee naar Vlissingen werd genomen.

De oplossing van de Magische Vierkanten-puzzle, voorkomende in het April-nummer van „de Uitlaat”, luidt als volgt :

1. beest; 2. elite; 3. eikel; 4. stere; 5. teler; 6. stoep; 7. trema; 8. oever; 9. emelt; 10. partij; 11. sterk; 12. teler; 13. eloge; 14. regen; 15. krent; 16. wikke; 17. ivoor; 18. kolen; 19. koets; 20. ernst; 21. Davos; 22. agent; 23. veter; 24. onera; 25. strak; 26. ultra; 27. Laren; 28. tronk; 29. rente; 30. anker; 31. krant; 32. radio; 33. Adige; 34. Niger; 35. toera; 36. slede; 37. linie; 38. enter; 39. Diets; 40. eerst; 41. halen; 42. arena; 43. lenig; 44. enige en 45. nagel.

De naam van de boom is: *treurwilg*.

De eerste prijs van Rp. 25,— gaat naar : D. Snip — hoofdwerktuigkundige a/b van het ss. „Japara”;

de tweede prijs van Rp. 15,— naar : Kwee Ging Poen — lokaal-employé — p/a ag. Semarang en

de derde prijs van Rp. 10,— naar : W. M. Makaämpoh — hoofdclerk I — Naut. Dienst Tg. Priok.

Voor inzenders gelden de volgende voorwaarden:

1. Inzendingen, welke duidelijk van naam en adres zijn voorzien, te richten aan: de Redactie van „de Uitlaat” p/a n.v. K.P.M. Medan Merdeka Timur 5 — Djakarta.
2. Onduidelijk geschreven oplossingen worden zonder meer ter zijde gelegd.
3. Voor juiste inzendingen zijn 3 geldprijzen beschikbaar gesteld:
1 prijs van Rp. 25,—
1 „ „ Rp. 15,—
1 „ „ Rp. 10,—
4. Over oplossingen en/of toekenning der prijzen kan NIET worden gecorrespondeerd.

De oplossingen van de puzzle voor deze maand moeten uiterlijk 20 Juli a.s. in ons bezit zijn. Veel succes maar weer!

Onder invloed

Twee auto's vlogen tegen elkaar — aanzienlijke schade. De heer de Bruin kroop uit zijn wrak, de heer Zwart kwam eveneens tevoorschijn. De heer de Bruin haalde een fles jenever te voorschijn en zei : „Drink maar wat voor de schrik.” De heer Zwart dronk dankbaar en gaf de heer de Bruin de fles terug. Deze stak hem weer in de zak. „Drinkt u niet wat voor de schrik?” vroeg de heer Zwart.

„Nee,” zei de heer de Bruin. „Ik wacht liever tot de politie geweest is.”

Bij de foto's

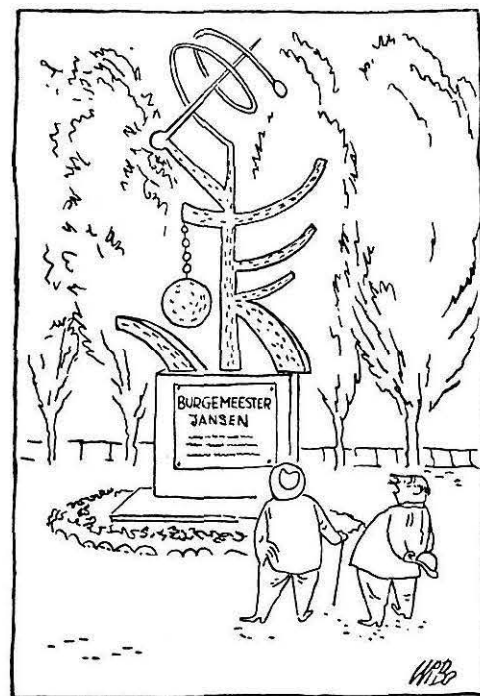
Op de frontpagina : Het ms. „Ophir” vertrekt van Tandjong Perak.

(foto : Frank Bodmer Studio's)

Op nevenstaande pagina staat de beste foto van de maand, voorstellende : Het ms. „Karatton” ter rede van Meulaboh (West-kust Atjeh). Deze foto werd gemaakt door de Hoofdwerktuigkundige L. van Dijk, die hiermede beslag wist te leggen op de uitgeloofde Rp. 50,—

Op de achterzijde van het omslag : het meer van Tondano (Minahasa).

(foto : Frank Bodmer Studio's)

„Ik vind het dat het uitstekend lijkt, maar ik heb nooit geweten dat Burgemeester Jansen een snor droeg!”

Bogenraadsel

horizontaal :

1. gloed van vuur; 4. dier- of plantenaafbeelding, die bij roodhuiden wordt vereerd; 17. Perzisch koning; 18. keurkorps; 29. dunne stof; 30. natie; 41. kledingstuk; 42. éénjarig dier; 53. gepelde gers; 54. deel van Azië.

verticaal :

2. vrouwelijk beroep; 4. vrouwelijk beroep; 6. vrouwelijk beroep; 9. Technische Hogeschool; 11. rivier in Italië; 12. watertje in Brabant; 15. deel van de Bijbel; 21. eervoorzitter (afk.); 23. onmeetbaar getal; 24. reeds; 27. onder andere (afk.); 33. en andere; 35. eervoorzitter (afk.); 36. lengtemaat; 39. noot; 45. uitroep; 47. voegwoord; 48. de oudste; 51. voorzetsel; 57. dwarshout; 59. lengtemaat.

in de bogen :

1—14. niet achten; 8—3. koraaleilandje; 5—16. openen; 10—7. niet dicht; 17—26. aanstoot, ergernis; 20—13. godin van de vrede; 19—28. kort en bondig, pittig; 22—16. op elkaar; 29—38. onthaal; 32—25. bruine waterverf; 31—40. voldaan; 34—28. vergelding; 41—50. meubelstuk (meervoud); 44—37. bruine stof voor uniformen; 43—52. iemand, die tot niets deugd; 46—40. vrucht (meervoud); 53—60. werktuig tot het opwekken van elektrische stroom; 56—49. uitbouw; 55—61. inwendig; 58—52. rangtelwoord.

